

Spoljnotrgovinsko poslovanje predstavlja, komunikaciju sa spoljašnjim svetom, odnosno prekogranični promet roba i usluga. Za svaku zemlju je jako bitan momenat odnosa sa inostranstvom, kao vrlo značajan deo ekonomske aktivnosti svake zemlje. U savremenom svetu nijedna zemlja bez obzira na svoje razvojne potencijale i uslove nije sama sebi dovoljna, posebno ne u ekonomiji i ekonomskom razvoju. Zbog toga kažemo da su sve zemlje ekonomski upućene jedna na drugu, odnosno u stanju su međusobne uslovljenosti i zavisnosti. Priroda ekonomskog života i ekonomske aktivnosti ruši sve prepreke-pa čak i međudržavne granice i to i onda kada su one razdvojene političkim ili nekom drugim činiocima. Savremena ekonomska teorija i praksa, međunarodnim ekonomskim odnosima i spoljnotrgovinskom poslovanju pridaju posebnu pažnju i značaj. U osnovi toga stoje ekonomski interesi država i njihova ekonomija. Iz međunarodnog ekonomskog okruženja dolaze brojni uticaji koji su od naročitog značaja za privredni razvoj i tekuću ekonomsku stabilnost svake zemlje. Možemo reći da u osnovi međunarodnih ekonomskih odnosa stoje tri razloga zbog kojih zemlje pojedinačno učestvuju u njima.

- Razlike u uslovima proizvodnje među zemljama i područjima sveta
- Opadajući troškovi proizvodnje
- Različito u ukusima-veća ponuda na tržištu i potpunije zadovoljavanje potreba.

Zbog toga svaka zemlja nastoji da u svojoj spoljnotrgovinskoj aktivnosti iskoristi komparativne prednosti koje ima u proizvodnji određenih proizvoda i usluga u odnosu na druge zemlje sa kojima održava ekonomske odnose. Te prednosti se ispoljavaju kao korišćenje sopstvenih povoljnih uslova za njihovu proizvodnju, niži troškovi proizvodnje, bolji kvalitet proizvoda, viši stepen primene tehnike i tehnologije. U krajnjem to omogućava viši nivo produktivnosti rada i doprinosi rastu dohotka. Sve zemlje savremenog sveta, manje ili više ekonomski su upućene jedna na drugu, odnosno stoje u međusobnoj ekonomskoj zavisnosti i uslovljenosti. Danas nema apsolutno autarhičnih privreda koje bi same sebi bile dovoljne. Ni jedna državna zajednica ne podmiruje svoje materijalne potrebe isključivo svojom proizvodnjom, deo tih potreba podmiruje uvozom materijalnih dobara iz drugih zemalja, a deo sopstvene proizvodnje namenjen je zadovoljavanju potreba u inostranstvu. Ako bi se upitali zašto je to tako, moramo pre svega ukazati na brojne činioce koji konkretnije obrazlažu nužnost uspostavljanja i razvijanja ekonomskih odnosa sa inostranstvom svake zemlje posebno. Poznato je da su prirodna bogatstva kao što su energetske izvor, rudna i mineralna bogatstva, prirodni i klimatski uslovi-kao faktori proizvodnje, neravnomerno raspoređeni u svetu. Nijedna zemlja ma koliko ona bila velika ne raspolaže u dovoljnim količinama i u odgovarajućem kvalitetu svim tim uslovima. Postoje zemlje koje imaju velike izvore

nafte, ali ne i dovoljno pitke vode, zemlje koje imaju rude gvožđa ali nemaju električne energije, postoje zemlje koje imaju povoljne uslove za proizvodnju industrijskih ali ne i poljoprivrednih proizvoda i obrnuto, klimatski uslovi diktiraju mogućnosti i strukturu poljoprivredne proizvodnje ali i strukturu potrošnje. Ako bi svaka zemlja pojedinačno zasnivala svoju proizvodnju samo na sopstvenim prirodnim uslovima i izvorima, onda bi struktura te proizvodnje bila vrlo siromašna, ekonomski vrlo neracionalna a proizvodnja mogih proizvoda nemoguća.

Međutim, zahvaljujući spoljnoj trgovini dolazi do prevazilaženja neravnomernosti u rasporedu prirodnih bogatstava i uslova, kao činioca razvoja proizvodnje. Zemlje koje nemaju svoje izvore nafte uvozom iz drugih zemalja podmiruju potrebe za njom, isto to čine zemlje koje nemaju prirodnih bogatstava u gvožđu, obojenom metalima, mineralnim sirovinama i dr. Zahvaljujući spoljnoj trgovini i međunarodnoj razmeni ponuda poljoprivrednih proizvoda gotovo je ista u svim zemljama sveta bez obzira na postojanje velikih prirodnih i klimatskih razlika koje opredeljuju mogućnosti proizvodnje pojedinih poljoprivrednih proizvoda u tim zemljama pojedinačno. Tako, na primer, tropsko voće i povrće danas se gotovo podjednako nalazi na tržištima poljoprivrednih proizvoda zemalja u kojima se ono gaji kao i zemljama gde ne postoje prirodni uslovi za njihovu proizvodnju.

Međunarodni ekonomski odnosi i, posebno, spoljna trgovina dovode do ubrzanja naučnog i tehničko-tehnološkog razvoja u svetskim razmerama i svakoj zemlji posebno. Inovacije u nauci, tehnici, i tehnologiji danas se brzo šire svetom čime se prevazilazi neravnomernost u tehničko-tehnološkom napretku. Na taj način se doprinosi ubrzanju razvoja proizvodnje ali i potrošnje u svetu. Taj proces ima naročit značaj za one zemlje koje nisu u stanju da same razvijaju nauku i naučna istraživanja kao pretpostavke razvoja svoje proizvodnje. Spoljna trgovina i uopšte međunarodni ekonomski odnosi, prenose znanja iz jednog u druge delove sveta koja su sadržana u novim mašinama, proizvodnoj opremi, proizvodima namenjenim zadovoljavanju različitih potreba i na druge načine. Te njihove funkcije čine međunarodne ekonomske odnose veoma značajnim faktorom tehničko-tehnološkog progresa u svetu.

Kako će se privreda jedne zemlje razvijati u velikoj meri zavisi od veličine njenog unutrašnjeg tržišta. U zavisnosti od njega vrši se dimenzioniranje i strukturiranje domaće proizvodnje na globalnom makroekonomskom planu kao i optimiziranje proizvodnih i drugih kapaciteta za proizvodnju pojedinačnih proizvoda na mikroekonomskom nivou. Bez spoljne trgovine u mnogim zemljama ne bi bilo ekonomski racionalno organizovati proizvodnju onih proizvoda čija se racionalnost postiže njihovom masovnom i velikoserijskom proizvodnjom ili za čiju proizvodnju je potreban veliki kapital. U svim tim slučajevima veličina ili bolje reći malo unutrašnje tržište, javlja se kao limitirajući faktor razvoja proizvodnje u malim zemljama. Ali u uslovima razvijene spoljne trgovine moguće je i u malim zemljama dimenzionirati obim proizvodnje i strukturirati je prema zahtevima ne samo sopstvenog-domaćeg, već i međunarodnog tržišta. Time se produbljuje

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com